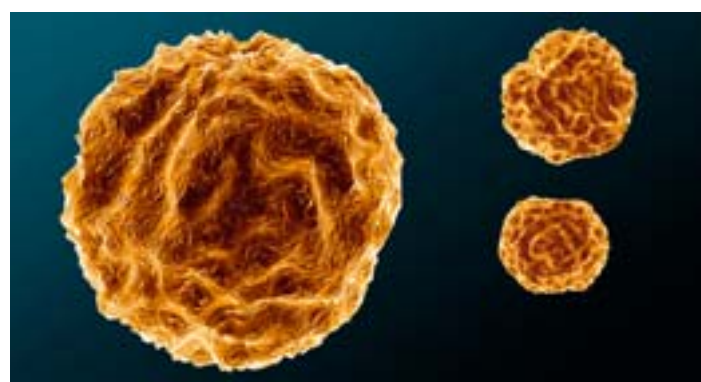

Alergologie a klinická imunologie v České republice

Tento interdisciplinární obor je klinickou i laboratorní disciplínou. Zabývá se studiem, diagnostikou, léčbou a prevencí pacientů s nemocemi vyvolanými poruchami imunitních mechanismů či patologickými stavy, na nichž se imunologické mechanismy významně podílejí.

U těchto stavů tvoří imunomodulace důležitou část terapie a prevence. Nedílnou součástí oboru je specializovaná laboratorní diagnostika. Laboratorní imunologické vyšetření dává odpověď na některé otázky diagnostické, prognostické a napomáhá při monitorování aktivity onemocnění, resp. účinnosti nasazené terapie.

Alergologie a klinická imunologie je sice jeden obor, ale má dvě odbornosti, klinickou a laboratorní. Základy oboru u nás pokládali manželé Karla a Josef Liškovi. Byli prvními, kdo prováděli kožní testy za účelem průkazu přítomnosti alergie. Spolu s otorinolaryngologem V. Hlaváčkem, internistou B. Hodkem a dermatologem F. Konopíkem založili v roce 1949 Komisi pro alergologii. V roce 1952 vznikla alergologická sekce při Dermatovenerologické společnosti a v roce 1957 byla ustanovena Alergologická společnost, později přejmenovaná na Českou společnost alergologie a klinické imunologie, jako součást České lékařské společnosti JEP. Jak prozíravé bylo, že již před mnoha lety moudré „alergologické“ hlavy prosadily, aby v názvu našeho oboru byl uveden a tím i zdůrazněn imunologický kořen, ze kterého vše vyrůstá.

V České republice žije asi 30 procent alergiků a lidí s různými poruchami imunity. O tyto nemocné pečují kolem 500 odborníků – lékařů a ještě větší počet laboratorních pracovníků a sester. Jím všem v přístupu k informacím a v celém komplexním pojetí medicínského vzdělání pomáhá naše odborná společnost, Česká společnost alergologie a klinické imunologie (ČSAKI).

ČSAKI vyvíjí velmi aktivně svoji činnost již více než padesát let. Má v současnosti přes 1200 členů a pravidelností i počtem svých vzdělávacích aktivit patří v rámci České lékařské společnosti mezi ty nejvíce činné. Aktivně v ní pracují Sekce laboratorní imunologie, Sekce laborantů a Sekce sester. Pravidelně každý druhý čtvrtek v měsíci s výjimkou prázdnin jsou pořádány v Praze pracovní schůze se vzdělávacím programem, ale také v regionech se koná mnoho odborných akcí, často i ve spolupráci s dalšími odbornými společnostmi, se kterými nás pojí společný zájem – především s otorinolaryngology, pneumology a dermatology (Karlova Studánka, Luhačovice, Šumperk, Česká Lípa, Litomyšl, Rožnov pod Radhoštěm, Telč, Ústí nad Labem, Malenovice). Každoročně se pořádají sjezdy ve spolupráci se Slovenskem, střídavě v ČR a SR (v roce 2010 ve dnech 6.–9. října v Olomouci).

Vzdělání a pokrok

Ve spolupráci se Subkatedrou alergologie a klinické imunologie IPVZ, Českou iniciativou pro astma a s Českou aliancí proti chronickým respiračním onemocněním se ČSAKI podílí na postgraduálním i soustavném dalším vzdělávání lékařů, vysokoškoláků i středních zdravotnických pracovníků. Obsahově zajišťujeme časopis „Alergie“, určený pro kontinuální vzdělávání v alergologii a klinické imunologii, a patientský časopis „Alergie, astma, bronchitida“. Přibývá těch, kteří mají atestaci v našem oboru, narůstá počet akreditovaných pracovišť. Na našich univerzitních pracovištích pokračují vědecké aktivity a programy. Máme dobré kontakty se zahraničím. Jsme členy Světové alergologické organizace i Evropské akademie alergologie a klinické imunologie, aktivně pracujeme v Evropské federaci asociací astmatiků a alergiků, jsme spolupředatelé různých mezinárodních konferencí a kongresů.

Ruku v ruce se světovými moderními trendy se u nás rozvíjí laboratorní i klinická diagnostika, farmakoterapie i imunoterapie. Zdůrazňujeme význam prevence vzniku různých typů imunopatologického postižení. Zatím se však nedaří – a to je celosvětový problém – zpomalit a zvrátit narůstající prevalenci alergie a dalších forem poruchy imunity. Vědecký rozvoj je nezastavitelný, nezbyvá než věřit, že i toto se v blízké budoucnosti podaří. ■